Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/855

16.4.2026

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2026/855,

annettu 14 päivänä huhtikuuta 2026,

yhteentoimivuusvaatimuksista sekä toimittajan vaihtamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta koskevista syrjimättömistä ja avoimista menettelyistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 5 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 ([1]) ja erityisesti sen 24 artiklan 2 kohdan,

on kuullut rajatylittävää sähkökauppaa käsittelevää komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Direktiivillä (EU) 2019/944 markkinaosapuolille annetaan välineitä, joiden avulla ne voivat saada ja vaihtaa toimittajan saumattoman vaihtamisen edellyttämiä tietoja, minimoidaan vaihtamisen esteet mahdollisimman tehokkaasti ja varmistetaan näin, että kuluttajilla säilyy vapaus valita sähköntoimittajansa. Tätä varten jäsenvaltioiden on otettava huomioon asiaankuuluvat saatavilla olevat standardit, mukaan lukien standardit, jotka mahdollistavat yhteentoimivuuden tietomallien ja sovelluskerroksen tasolla. Lisäksi direktiivissä (EU) 2019/944 korostetaan, että on tärkeää soveltaa parhaita käytäntöjä ja perustaa luotettavia järjestelmiä tietojenvaihdon sujuvoittamiseksi ja markkinoiden toiminnan tehostamiseksi.

(2) Jotta voidaan helpottaa yhteentoimivuutta jäsenvaltioiden välillä, tehostaa tiedonvaihtoa, edistää kilpailua sähkön vähittäismarkkinoilla ja vähentää sidosryhmille aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia, on tarpeen vahvistaa yhteentoimivuusvaatimukset ja ottaa käyttöön syrjimättömät ja avoimet menettelyt tietojen saatavuutta ja vaihtoa varten toimittajan vaihtamisen yhteydessä direktiivin (EU) 2019/944 24 artiklan mukaisesti.

(3) Direktiivin (EU) 2019/944 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja sen varmistamiseksi, että loppuasiakkaat voivat käyttää oikeuttaan valita toimittajansa vapaasti ja kustannusten, aiheutuvan vaivannäön ja tarvittavan ajan suhteen syrjimättömästi, kuten direktiivin 4 artiklassa säädetään, tässä asetuksessa keskitytään tietoihin, joita tarvitaan loppuasiakkaan vaihtaessa sähköntoimittajaa. Vaikka toimittajan vaihtamiseen voi kuulua myös aggregaattorin vaihto direktiivin (EU) 2019/944 12 artiklan nojalla tai energian yhteiskäytön järjestäjän vaihto Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1711 ([2]) 2 artiklan 5 alakohdan mukaisesti, tässä asetuksessa keskitytään sähköntoimittajan vaihtamiseen.

(4) Tällä asetuksella täydennetään komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2023/1162 ([3]) vahvistettuja, mittari- ja kulutustietoja koskevia sääntöjä säätämällä yhdenmukaistetusta ja kattavasta kehyksestä, jota sovelletaan tietojen saatavuuteen ja vaihtoon toimittajan vaihtamisen yhteydessä ja jolla varmistetaan, että tietojen saatavuus ja vaihto sähkömarkkinaosapuolten kesken on oikea-aikaista, yksinkertaista ja turvattua. Hallinnollisia esteitä olisi vähennettävä ja kuluttajien osallistumista lisättävä. Asianmukaisesti valtuutettujen toimittajien olisi saatava käyttöpaikan tiedot käyttöönsä avoimesti ja saumattomasti.

([1]) EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1711, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, direktiivien (EU) 2018/2001 ja (EU) 2019/944 muuttamisesta unionin sähkömarkkinoiden rakenteen parantamisen osalta (EUVL L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).

([3]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1162, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2023, yhteentoimivuusvaatimuksista sekä mittari- ja kulutustietoihin pääsyä koskevista syrjimättömistä ja avoimista menettelyistä (EUVL L 154, 15.6.2023, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1162/oj).

(5) Jotta kansallisella räätälöinnillä voitaisiin vastata jäsenvaltioiden tarpeisiin, olisi otettava käyttöön teknologianeutraali viitemalli. Malliin olisi sisällyttävä yhteiset unionin laajuiset säännöt ja menettelyt, joissa keskitytään alalla vallitsevan käytännön mukaisesti yhteentoimivuuden kolmeen ylimpään tasoon eli liiketoiminta-, toiminta- ja tietotasoon. Sen täytäntöönpanosta ei ole tarkoitus säätää erityisen tarkkaan, vaan siinä olisi mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon määritelmät ja terminologia, jotka on otettu asiaankuuluvista standardeista ja eurooppalaisista aloitteista, kuten sähkömarkkinoiden rooleja koskevasta yhdenmukaistetusta mallista ([4]) ja sähköalan kansainvälisen standardisointijärjestön yhteisestä tietomallista ([5]). Viitemalli standardoi työnkulkuja unionissa, mikä on omiaan helpottamaan saumatonta ja tehokasta tiedonvaihtoa ja tukee näin laajempia tavoitteita eli avoimuutta, kilpailua ja kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä sähkön vähittäismarkkinoilla.

(6) Viitemallin tulisi sisältää vähimmäisvaatimuksiin perustuvat työnkulut sellaisille palveluille ja prosesseille, joilla varmistetaan, että tietty menettely voidaan toteuttaa asianmukaisesti, ja sen olisi mahdollistettava kansallinen räätälöinti. Sen vuoksi mallissa tulisi olla seuraavat kolme tärkeää komponenttia: i) rooleja koskeva malli, jossa esitetään roolit, vastuut ja niiden vuorovaikutus; ii) tietomalli, jossa esitetään tietokohteet, niiden ominaisuudet ja niiden väliset suhteet; ja iii) prosessimalli, jossa esitetään menettelyvaiheet yksityiskohtaisesti.

(7) Asetuksen onnistunut täytäntöönpano edellyttää, että jäsenvaltiot soveltavat viitemallia ja varmistavat, että markkinaosapuolilla on selkeä ja yhteinen ymmärrys rooleista, vastuista, tietomallista sekä tietojen saatavuutta ja vaihtoa koskevista menettelyistä. Viitemallin käyttöönotto antaa jäsenvaltioille myös joustovaraa räätälöidä viestintä- ja komponenttitasot kansallisten erityispiirteidensä ja käytäntöjensä mukaisesti niin, että keskeisten prosessien johdonmukaisuus säilyy unionin tasolla. Tämä lähestymistapa on linjassa direktiivin (EU) 2019/944 3 artiklan 4 kohdan kanssa, jossa edellytetään, että vaihtoprosesseihin sovelletaan avoimia ja syrjimättömiä sääntöjä, joilla varmistetaan, että asiakkaiden oikeuksia kunnioitetaan jäsenvaltiokohtaisista järjestelyistä riippumatta.

(8) Tässä asetuksessa kuvataan markkinaosapuolten, myös uuden ja edellisen toimittajan, roolit ja vastuut viitemallin mukaisessa tiedonvaihdossa sekä mittauspisteen hallinnoijan tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetun toimijan vastuut vaihtamisen osalta. Markkinaosapuolten, jotka vaihtavat tietoja tässä asetuksessa vahvistettuja menettelyjä noudattaen, olisi voitava hoitaa viitemallissa osoitetut roolit ja vastuut joko yksin tai yhdessä, ja niiden olisi myös voitava omaksua useampi kuin yksi rooli tapauksen mukaan. Sen vuoksi on tarpeen määrittää markkinaosapuolten, myös uuden ja edellisen sähköntoimittajan, roolit ja vastuut viitemallin mukaisessa tietojenvaihdossa sekä mittauspisteen hallinnoijan tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetun toimijan vastuut vaihtoon liittyen.

(9) Tämän asetuksen sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi markkinaosapuolten olisi voitava testata tuotteitaan ja menettelyjään ennen niiden käyttöönottoa. Mittauspisteiden hallinnoijien tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutettujen toimijoiden olisi sen vuoksi mahdollisuuksien mukaan annettava markkinaosapuolille pääsy testauslaitoksiin teknisten ongelmien minimoimiseksi ja toiminnan hienosäätämiseksi.

(10) Sähköntoimittajan vaihtamista koskevan viitemallin sujuvan käyttöönoton varmistamiseksi olisi säädettävä menettelyvaiheista. Sen vuoksi viitemalliin sisältyy joukko menettelyjä, jotka koskevat tietojen saatavuutta ja vaadittua tiedonvaihtoa markkinaosapuolten kyseisessä yhteydessä hoitamien roolien välillä, sekä vastaavat tietokokonaisuudet. Erityisten täytäntöönpanovaatimusten huomioon ottamiseksi menettelyvaiheet olisi voitava yhdistää tai niitä olisi voitava soveltaa eri järjestyksessä kansallisella tasolla.

([4]) HEMRM – Harmonised Role Model (for the Electricity Market): https://www.entsoe.eu/data/cim/role-models/.
([5]) CIM – (Common Information Model): https://www.iec.ch/homepage.

(11) Jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus direktiivin (EU) 2019/944 12 artiklan 1 kohdan säännösten kanssa, lisätä avoimuutta, mahdollistaa kuluttajille tietoon perustuvien valintojen tekeminen hyvissä ajoin ja edistää vähittäismarkkinoiden kilpailua antamalla sähköntoimittajille mahdollisuus tehdä kilpailuun perustuvia tarjouksia asiakkaiden houkuttelemiseksi nykyistä tehokkaammin, tekninen prosessi sähköntoimittajan vaihtamiseksi olisi vahvistettava kyseisen artiklan säännösten mukaisesti. Prosessiin kuuluu uuden toimittajan rekisteröinti markkinatoimijan tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetun toimijan mittauspisteeseen tai käyttöpaikkaan, ja vuoden 2026 loppuun mennessä prosessi on voitava saada päätökseen 24 tunnin kuluessa kaikkina arkipäivinä.

(12) Jotta tekninen prosessi sähköntoimittajan vaihtamiseksi olisi sujuva, vaihtamista säätelevässä kehyksessä olisi oltava automaatio, jotta voidaan nopeuttaa toimintaa, varmistaa yhteentoimivuus saumatonta ja turvallista tiedonvaihtoa varten ja huolehtia vahvasta tietoturvasta arkaluonteisten tietojen suojaamiseksi. Jotta voidaan lisäksi varmistaa verkon vakaus, pitää häiriöt mahdollisimman vähäisinä ja tarjota saumaton kokemus kaikille sidosryhmille, on tarpeen, että kaikki markkinaosapuolet tekevät tiivistä yhteistyötä. Tämä koskee myös niitä, joihin asia vaikuttaa suoraan, kuten osapuolet, jotka saavat tai menettävät vastuun käyttöpaikasta vaihdon tai sen peruutuksen suorana seurauksena, ja ne, joilla on oikeus saada tieto muutoksista.

(13) Jotta voidaan helpottaa tehokkaita ja avoimia vaihtoprosesseja ja siten lisätä kuluttajien mahdollisuuksia joko yksilötasolla tai kollektiivisesti, antaa loppuasiakkaille mahdollisuus saada kilpailuun perustuvia tarjouksia niin, että samalla varmistetaan vahva suoja ilman sääntelyyn liittyviä tai hallinnollisia esteitä, ja varmistaa, että direktiivin (EU) 2019/944 12 artiklan 5 kohtaan perustuvaa kotitalouskuluttajien oikeutta osallistua kollektiivisiin vaihtojärjestelmiin kunnioitetaan, sähköntoimittajan vaihtamisen viitemalliin olisi sisällyttävä prosessi, jossa yksittäinen loppuasiakas vaihtaa toimittajaa yhdessä käyttöpaikassa, minkä lisäksi mallin mukaiset menettelyt olisi suunniteltava niin, että ne voidaan mukauttaa kollektiivisiin vaihtojärjestelmiin. Näitä menettelyjä olisi voitava soveltaa ja toistaa kunkin osallistujan ja siihen liittyvien jakelu- ja mittauspisteiden osalta, jotta voidaan varmistaa yhteensopivuus kollektiivisten vaihtoaloitteiden kanssa. Tällaiseen vaihtamiseen liittyy haasteita erityisesti silloin, kun suuri määrä kuluttajia vaihtaa toimittajaa samanaikaisesti. Viivästysten tai palvelukatkosten estämiseksi toimittajilla on oltava valmiudet hallita lisääntynyttä kysyntää tehokkaasti ja täsmällisesti. Tämä edellyttää selkeiden teknisten sääntöjen ja menettelyjen noudattamista tässä asetuksessa esitetyn viitemallin hyvin määriteltyjen vaiheiden mukaisesti ja automaation sisällyttämistä näihin toimintaprosesseihin. Tällaiset toimenpiteet ovat avainasemassa, jotta voidaan varmistaa toimittajien valmius ja prosessin sujuvuus, säilyttää kuluttajien luottamus ja tukea markkinakilpailua.

(14) Kuluttajansuojasääntöjä sovelletaan tässä asetuksessa kuvatun vaihtoprosessin kaikissa vaiheissa. Loppuasiakkaat voivat tehdä erilaisia sähköntoimitussopimuksia – kuten elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyjä sopimuksia tai etäsopimuksia – eri tavoin asiassa sovellettavan unionin ja kansallisen sopimusoikeuden mukaisesti. Lisäksi loppuasiakkaat voisivat osana kuluttajansuojatoimia käyttää oikeuttaan muuttaa mieltään ja perua uusi toimitussopimus sallitussa peruutusajassa, sellaisena kuin se määritellään kansallisella tasolla, sovellettavien kuluttajansuojaa koskevien unionin sääntöjen mukaisesti, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU ([6]) ja sen soveltamisohjeet ([7]).

(15) Jäsenvaltioiden olisi voitava joustavasti yhdistää tai järjestää uudelleen yhteisen viitemallin, sellaisena kuin sitä sovelletaan kansallisella tasolla, menettelyvaiheet. Lisäksi niille olisi sallittava jousto viestintää ja komponenttien yhteentoimivuutta koskevien tasojen osalta, joista ei määrätä viitemallissa. Jotta tällainen jousto ei kuitenkaan hämärtäisi toimittajien ja muiden vaatimukset täyttävien osapuolten ymmärrystä siitä, miten viitemallia sovelletaan eri jäsenvaltioissa, mikä saattaisi haitata markkinoille pääsyä, kansallisista käytännöistä olisi ylläpidettävä yhteistä rekisteriä. Rekisterin olisi perustuttava rekisteriin, joka on laadittu täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 mukaisesti mittari- ja kulutustietojen saatavuuden varmistamiseksi. Julkisesti saatavilla olevassa rekisterissä olisi dokumentoitava, miten kukin jäsenvaltio soveltaa viitemallia, mikä lisää avoimuutta ja tukee syrjimättömiä menettelyjä. Rekisteri lisää tietoisuutta sovellettavista säännöistä ja selkeyttää niitä, joten on odotettavissa, että se auttaa vähentämään esteitä uusilta markkinoille tulijoilta. Lisäksi sen ansiosta sidosryhmät voisivat vertailla kansallisia järjestelyjä, ja se helpottaisi yhtäläisyyksien ja erojen havaitsemista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa, mikä viime kädessä parantaa yhteentoimivuutta koko unionissa.

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

([7]) Komission tiedonanto – Ohjeet kuluttajan oikeuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU tulkinnasta ja soveltamisesta (EUVL C 525, 29.12.2021, s. 1).

(16) Direktiivin (EU) 2019/944 yhdenmukaisen täytäntöönpanon edistämiseksi ja yhteentoimivuuden parantamiseksi koko unionissa sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaiselle verkostolle, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO', ja jakeluverkonhaltijoiden eurooppalaiselle elimelle, jäljempänä 'EU DSO -elin', olisi annettava tehtäväksi laatia ja julkaista ohjeet kansallisista käytännöistä raportoimista varten ja päivittää niitä. Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen olisi tässä yhteydessä toimittava ainoastaan teknisenä ja neuvoa-antavana elimenä.

(17) Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen olisi kerättävä raportit, jotka jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten tai muiden tahojen on toimitettava, ja asetettava ne julkisesti saataville täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2023/1162 perustetun olemassa olevan rekisterin välityksellä. Tämä rooli rajoittuu tekniseen koordinointiin ja avoimuuteen, eikä siihen sisälly eikä sillä myönnetä minkäänlaisia toimeenpano- tai valvontavaltuuksia eikä vastuuta viitemallin soveltamista koskevien kansallisten raporttien hankkimisesta, kääntämisestä tai hyväksymisestä. Jäsenvaltiot ovat edelleen vastuussa tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta lainkäyttöalueillaan, kun taas komissio valvoo sitä unionin tasolla. Jäsenvaltioiden olisi nimettävä toimivaltainen viranomainen tai muu elin, joka vastaa raporttien laatimisesta ja toimittamisesta suoraan Sähkö-ENTSOlle ja EU DSO -elimelle. Näistä järjestelyistä olisi tiedotettava selvästi ja ne olisi sisällytettävä kansalliseen täytäntöönpanokehykseen avoimuuden ja saavutettavuuden varmistamiseksi.

(18) Mittauspisteiden hallinnoijien tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutettujen toimijoiden ja nykyisten sähköntoimittajien olisi voitava luottaa asiakkaan ilmoitettuun henkilöllisyyteen vaihtoprosessin aikana tapahtuvassa tietojenvaihdossa. Siksi uusien sähköntoimittajien on todettava loppuasiakkaiden henkilöllisyys asianmukaisesti. Sitä varten ja petosten ja identiteettivarkauksien riskin vähentämiseksi sähköntoimittajien olisi tukeuduttava ratkaisuihin, joilla loppuasiakkaan henkilöllisyys todennetaan luotettavasti, mieluiten käyttämällä vähintään kahta todentamistekijää, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 910/2014 ([8]) perustetun eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen mukaisia eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakkoja.

(19) Markkinaosapuolet vastaanottavat ja käsittelevät tietoja osana tällä asetuksella käyttöön otetussa viitemallissa kuvattuja menettelyjä. Käsiteltäessä tässä asetuksessa säädettyjä menettelyjä käyttäen vaihdettuja henkilötietoja, mukaan lukien asiakkaan tunnistetietoja, on noudatettava sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([9]), ja varmistettava henkilötietojen suoja koko toimittajanvaihtoprosessin ajan. Koska älymittarit katsotaan päätelaitteiksi, on sovellettava myös henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/58/EY ([10]). Asianomaisten vaatimukset täyttävien osapuolten olisi näin ollen noudatettava kyseisestä direktiivistä, myös sen 5 artiklan 3 kohdasta, johtuvia velvoitteitaan.

(20) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([11]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän antoi lausuntonsa 12 päivänä kesäkuuta 2025.

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(21) Tällä asetuksella otetaan käyttöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/903 ([12]) tarkoitettuja Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja koskevia sitovia vaatimuksia. Siksi asiasta on tehty yhteentoimivuusarviointi, jota koskeva raportti on julkaistu Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

1. Tässä asetuksessa säädetään yhteentoimivuusvaatimuksista sekä syrjimättömistä ja avoimista menettelyistä, jotka koskevat toimittajan vaihtamiseksi sähkömarkkinoilla tarvittavien tietojen saatavuutta ja vaihtoa. Lisäksi asetuksessa täsmennetään sähköntoimittajan vaihtamiseen liittyvä tekninen prosessi, joka saa direktiivin (EU) 2019/944 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti viimeistään vuonna 2026 kestää enintään 24 tuntia ja jonka on oltava mahdollinen kaikkina arkipäivinä. Asetuksessa vahvistetaan myös tietojen saatavuutta koskevat syrjimättömät ja avoimet menettelyt, jotka edellyttävät kansallisten käytäntöjen raportointia ja julkaisemista viitemallia käyttäen.

2. Jotta voidaan varmistaa 1 kohdassa tarkoitettujen yhteentoimivuusvaatimusten soveltaminen, tällä asetuksella otetaan käyttöön viitemalli niitä tietoja varten, joita tarvitaan loppuasiakkaan vaihtaessa toimittajaa, ja viitemallissa vahvistetaan yhteentoimivuuden mahdollistavat säännöt ja menettelyt. Viitemallissa luetellaan myös asianomaiset sähkömarkkinaosapuolet ja niiden yksilölliset tai yhteiset roolit ja vastuut.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’sähköntoimittajalla’ tai ’toimittajalla’ sähköntoimitusta harjoittavaa markkinaosapuolta;

2) ’toimituksella’ ja ’toimittamisella’ direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 12 alakohdassa määriteltyä toimitusta ja toimittamista;

3) ’viitemallilla’ täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä viitemallia;

4) ’loppuasiakkaalla’ direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 3 alakohdassa määriteltyä loppuasiakasta;

5) ’mittauspisteellä’ fyysistä sijaintia, jossa sähkösuureiden käyttöä tai syöttöä mitataan tai lasketaan;

6) ’mittauspisteen hallinnoijalla’ täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 12 alakohdassa määriteltyä mittauspisteen hallinnoijaa;

7) ’todentamisella’ täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 16 alakohdassa määriteltyä todentamista;

8) ’käyttöpaikalla’ tasevastaavan vastuulla olevaa mittauspistettä tai virtuaalista mittauspistettä, johon energiantoimittaja toimittaa energian, jossa tehdään tasaus ja jossa voidaan toteuttaa energiantoimittajan vaihto;

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/903, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024, toimenpiteistä julkisen sektorin yhteentoimivuuden korkean tason saavuttamiseksi unionissa (Yhteentoimiva Eurooppa -säädös) (EUVL L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

9) ’tasevastaavalla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 ([13]) 2 artiklan 14 alakohdassa määriteltyä tasevastaavaa;

10) ’luvalla’ täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 8 alakohdassa määriteltyä lupaa;

11) ’sähköntoimitussopimuksella’ direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 13 alakohdassa määriteltyä sähköntoimitussopimusta, lukuun ottamatta sähköjohdannaisia;

12) ’mitattujen kulutustietojen hallinnoijalla’ täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 7 alakohdassa määriteltyä mitattujen kulutustietojen hallinnoijaa;

13) ’oikeutetulla osapuolella’ markkinaosapuolta, jolle on ilmoitettava mittauspisteen hallinnoijan tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetun toimijan mittauspisterekisteriin tekemistä muutoksista, jotka johtuvat vähittäismarkkinoiden prosessista tai sen peruuttamisesta;

14) ’asianomaisella osapuolella’ markkinaosapuolta, joka saa tai menettää vastuun kyseisestä käyttöpaikasta vähittäismarkkinoiden prosessin tai sen peruuttamisen suorana seurauksena;

15) ’luvan hallinnoijalla’ täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 10 alakohdassa määriteltyä luvan hallinnoijaa;

16) ’tulevalla toimittajalla’ toimittajaa, joka on jo rekisteröity käyttöpaikan osalta mittauspisterekisteriin tietyksi ajanjaksoksi tulevaisuudessa.

II LUKU

YHTEENTOIMIVUUSVAATIMUKSET SEKÄ TOIMITTAJAN VAIHTAMISESSA TARVITTAVIEN TIETOJEN SAATAVUUTTA KOSKEVAT SYRJIMÄTTÖMÄT JA AVOIMET MENETTELYT

1 JAKSO

Yhteentoimivuusvaatimukset – Viitemalli

3 artikla

Viitemallin soveltaminen

Sähkön vähittäismarkkinoilla toimivien sähköalan yritysten on sovellettava tämän luvun säännöksiä ja liitteessä esitettyä viitemallia.

4 artikla

Viitemalli ja tiedot markkinajärjestelystä

1. Jäsenvaltioiden on 9 artiklan mukaisesti varmistettava raportointi kansallisista käytännöistä yhteentoimivuusvaatimusten ja niiden menettelyjen noudattamisessa, jotka koskevat tarvittavien tietojen saatavuutta loppuasiakkaan vaihtaessa toimittajaa, sekä varmistettava, että tällaiset käytännöt ovat tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden mukaisia.

2. Jäsenvaltioiden on asetettava kansallisia markkinajärjestelyjä sekä erityisiä rooleja ja vastuita koskevat tiedot helposti kaikkien markkinaosapuolten ja loppuasiakkaiden helposti saataville liitteessä olevan taulukon I mukaisesti.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on nimettävä osapuolet, jotka toimivat kansallisilla markkinoilla uutena sähköntoimittajana, edellisenä sähköntoimittajana ja mittauspisteen hallinnoijana.

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj).

4. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa osoittaa toimittajan vaihtamista koskevat mittauspisteen hallinnoijan vastuut osittain tai kokonaisuudessaan muulle taholle kuin sille, joka on nimetty kyseiseen rooliin täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 nojalla, edellyttäen, että tällaiset järjestelyt ilmoitetaan selvästi tämän asetuksen 9 artiklan mukaisessa roolien kansallisessa kartoituksessa.

5 artikla

Uuden sähköntoimittajan vastuut

Uuden sähköntoimittajan on

a) todennettava toimittajan vaihtamista pyytävän loppuasiakkaan henkilöllisyys;

b) nimettävä pyyntöön liittyvä yksi tai useampi käyttöpaikka, joka on rekisteröity loppuasiakkaalle;

c) varmistettava, että tasevastaava kantaa tasevastuun nimetystä yhdestä tai useammasta käyttöpaikasta toimituksen alkaessa;

d) saatava loppuasiakkaalta lupa suorittaa valmistelutoimet, jotka ovat tarpeen sähköntoimitussopimuksen tekemiseksi tämän kanssa;

e) toimitettava mittauspisteen hallinnoijalle tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetulle toimijalle rekisteröintipyyntö uutena toimittajana asianomaisen yhden tai useamman käyttöpaikan osalta sovittuna päivänä, joka täsmennetään loppuasiakkaan kanssa tehdyssä uudessa toimitussopimuksessa;

f) vastaanotettava mittaritietoja mitattujen kulutustietojen hallinnoijalta toimituksen alussa täsmällisen laskutuksen varmistamiseksi;

g) pyydettävä mittauspisteen hallinnoijaa tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutettua toimijaa peruuttamaan käynnissä oleva toimittajanvaihtoprosessi tapauksissa, joissa loppuasiakas peruuttaa asianomaisen toimittajan kanssa tehdyn uuden toimitussopimuksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sopimusoikeuden soveltamista.

6 artikla

Edellisen sähköntoimittajan vastuut

Edellisen toimittajan on toimitettava loppuasiakkaalle tasoitusloppulasku direktiivin (EU) 2019/944 10 artiklan 12 kohdan mukaisesti ja saatava mittaritiedot mitattujen kulutustietojen hallinnoijalta täsmällisen laskutuksen varmistamiseksi sen jälkeen, kun sen toimitus yhteen tai useampaan käyttöpaikkaan on päättynyt.

7 artikla

Mittauspisteen hallinnoijan tai valtuutetun toimijan vastuut toimittajan vaihdossa

1. Mittauspisteen hallinnoijan tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetun toimijan, jolle on annettu toimittajan vaihtamista koskevia vastuita, on ilman aiheetonta viivytystä

a) asetettava syrjimättömällä tavalla uuden toimittajan saataville tämän pyynnöstä ja loppuasiakkaan luvalla asianomaisen yhden tai useamman käyttöpaikan ominaisuudet verkkorajapinnan tai muun asianmukaisen rajapinnan välityksellä;

b) käsiteltävä loppuasiakkaan hyväksytty vaihtopyyntö, jonka uusi toimittaja on toimittanut;

c) ilmoitettava oikeutetuille osapuolille ja asianomaisille osapuolille kaikista muutoksista, jotka koskevat asianomaisen yhden tai useamman käyttöpaikan osalta nimettyä toimittajaa ja tasevastaavaa.

2. Mittauspisteiden hallinnoijien tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutettujen toimijoiden on sallittava toimittajille pääsy testauslaitoksiin, jotta nämä voivat testata järjestelmiensä yhteensopivuutta tämän asetuksen mukaisia menettelyjä toteuttavien mittauspisteiden hallinnoijien tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutettujen tahojen järjestelmien kanssa. Testauslaitoksen on oltava käytettävissä ennen menettelyjen toteuttamista ja niiden aikana.

8 artikla

Yhteentoimivuusvaatimukset ja toimittajanvaihtoprosessissa tarvittavien tietojen saatavuutta ja vaihtoa koskevat menettelyt

Jäsenvaltioiden on sovellettava liitteessä esitettyjä menettelyjä 1 ja 2, jotka koskevat toimittajanvaihtoprosessissa tarvittavien tietojen saatavuutta ja vaihtoa.

2 JAKSO

Tietojen saatavuutta ja vaihtoa koskevat avoimet ja syrjimättömät menettelyt

9 artikla

Kansallisista käytännöistä raportoiminen

1. Viitemallin soveltamista koskevista kansallisista käytännöistä raportoimiseksi jäsenvaltioiden on

a) nimettävä toimivaltainen viranomainen tai muu taho, joka vastaa tässä artiklassa kuvatuista raportointivelvoitteista. Toimeksianto ja nimitysjärjestelyt on esitettävä yksityiskohtaisesti kansallisessa täytäntöönpanokehyksessä ja ilmoitettava komissiolle;

b) vaadittava nimettyä viranomaista tai muuta tahoa laatimaan yksityiskohtainen kansallisten käytäntöjen kartoitus, joka sisältää kattavan kuvauksen ja selvityksen siitä, miten liitteessä olevissa taulukoissa III.1 ja III.2 esitetyt menettelyvaiheet toteutetaan, ja pitämään kyseinen kartoitus ajan tasalla. Kartoituksessa olisi ilmoitettava kaikki yhdistetyt vaiheet ja niiden toteuttamisjärjestys;

c) varmistettava, että nimetty viranomainen tai muu taho toimittaa b alakohdassa tarkoitetun kansallisten käytäntöjen kartoituksen Sähkö-ENTSOlle ja EU DSO -elimelle, joiden on julkaistava se 10 artiklassa tarkoitetussa julkisesti saatavilla olevassa rekisterissä.

2. Kansallisista käytännöistä raportoitaessa on ilmoitettava tiedot viitemallin kansallisesta soveltamisesta ja eri rooleista, tietojenvaihdosta ja menettelyistä.

3. Kansallisista käytännöistä raportoitaessa on noudatettava 11 artiklassa tarkoitettuja Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen laatimia ohjeita.

4. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti nimitetyn toimivaltaisen viranomaisen tai muun tahon on toimitettava kansallisia käytäntöjä koskeva raportti Sähkö-ENTSOlle ja EU DSO -elimelle ja varmistettava, että niistä ilmoitetaan komissiolle asianmukaisesti viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2027.

10 artikla

Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen tehtävät tietojen läpinäkyvyyttä koskevassa yhteistyössä

1. Tietojen läpinäkyvyyttä koskevaa yhteistyötään varten Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen on huolehdittava seuraavista tehtävistä:

a) jäsenvaltioiden avustaminen kansallisista käytännöistä raportoimisessa laatimalla ja julkaisemalla 11 artiklassa tarkoitetut ohjeet;

b) jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten viranomaisten tai muiden tahojen 9 artiklan mukaisesti toimittamien, viitemallin soveltamiseen liittyviä kansallisia käytäntöjä koskevien raporttien kerääminen;

c) kansallisia käytäntöjä koskevien raporttien julkaiseminen ja päivittäminen julkisesti saatavilla olevassa rekisterissä laajentamalla mittari- ja kulutustietojen saatavuutta varten täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 nojalla kehitettyä rekisteriä.

2. Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen on tehtävä yhteistyötä myös komission kanssa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 11 artiklan mukaisesti tässä asetuksessa vahvistetun viitemallin soveltamisen valvomiseksi sääntelyn, markkinoiden tai teknologian muutoksista johtuva kehitys huomioon ottaen.

11 artikla

Ohjeet kansallisista käytännöistä raportoimiseen

Sähkö-ENTSOn ja EU DSO -elimen on viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2026 laadittava ja julkaistava ohjeet toimittajan vaihtamista koskevien kansallisten käytäntöjen raportointia varten. Nämä ohjeet on asetettava julkisesti saataville, jotta varmistetaan niiden saatavuus ja avoimuus kaikille asiaankuuluville sidosryhmille.

III LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

12 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sen 3 artiklaa sovelletaan 31 päivästä joulukuuta 2026.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 14 päivänä huhtikuuta 2026.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Viitemalli toimittajanvaihtoprosessia varten

Toimittajanvaihtoprosessin viitemalli koostuu viitemenettelyistä, joita sovelletaan tietojen saatavuuteen ja vaadittuun tiedonvaihtoon markkinaosapuolten asiaankuuluvien roolien välillä.

Tämän liitteen taulukoissa esitetään tietokokonaisuudet, joista viitemalli muodostuu. Tässä liitteessä esitettyjä menettelyvaiheita voidaan yhdistää tai toteuttaa eri järjestyksessä, kun niitä sovelletaan kansallisella tasolla.

Taulukossa I on tietoja kansallisten markkinoiden rakenteesta ja kansallisesta toimintaympäristöstä, ja ne ovat hyödyllinen lähde sähköntoimittajille, jotka haluavat aloittaa toiminnan jäsenvaltion alueella ja tarjota palveluja loppuasiakkaille kyseisessä jäsenvaltiossa.

Taulukossa I luetellaan myös tiedot, joita tarvitaan, jotta loppuasiakkaat voivat valita uuden toimittajan ja sähköntoimittajat voivat rekisteröidä tarvittavan infrastruktuurin, liittyä siihen tai perustaa sen osallistuakseen taulukossa III kuvattuihin menettelyihin. Kyseisillä menettelyillä helpotetaan myös viestintää ja tiedonvaihtoa niiden asiaankuuluvien markkinaosapuolten kanssa, jotka hoitavat taulukossa II esitetyt roolit ja kantavat siinä esitetyt vastuut.

Tämän liitteen taulukoita I ja II olisi luettava yhdessä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 liitteessä olevien taulukon I ”Yleiset tiedot jäsenvaltioiden ympäristöstä” ja taulukon II ”Roolit” kanssa.

Taulukko I

Yleiset lisätiedot toimittajan vaihtamiseen liittyvistä jäsenvaltioiden ympäristöstä (täydentävät täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 liitteessä olevan taulukon I tietoja)

Tunniste	Nimi	Kuvaus	
I-s1	Tiedot tahosta, joka julkaisee luettelon jäsenvaltiossa toimivista sähköntoimittajista	Tiedot julkisesti saataville asettavan tahon nimi	Sen organisaation nimi, joka vastaa sähköntoimittajia koskevien tietojen rekisteröinnistä ja julkaisemisesta jäsenvaltiossa julkisesti saatavilla olevassa rekisterissä.
		Verkkosivusto	Soveltuvin osin linkki verkkosivustolle, jolla julkaistaan tiedot jäsenvaltiossa toimivista sähköntoimittajista.
		Viralliset yhteystiedot	Sen tahon yhteystiedot, joka vastaa jäsenvaltiossa toimivia sähköntoimittajia koskevien tietojen rekisteröinnistä ja julkaisemisesta.
I-s2	Tiedot jäsenvaltiossa toimivista sähköntoimittajista	Linkki jäsenvaltiossa julkaistuun ja päivitettävään verkkosivustoon tai asiakirjaan, joka sisältää nämä tiedot, mukaan lukien sähköntoimittajan nimi, tunniste (esim. oikeushenkilötunnus (LEI) tai eurooppalainen tuotenumero (EAN)) ja viralliset yhteystiedot.	
I-s3	Tiedot tahosta, joka julkaisee luettelon jäsenvaltiossa toimivista tasevastaavista	Nimi	Sen organisaation nimi, joka vastaa tasevastaavia koskevien tietojen rekisteröinnistä ja julkaisemisesta jäsenvaltiossa julkisesti saatavilla olevassa rekisterissä.
		Verkkosivusto	Soveltuvin osin linkki verkkosivustolle, jolla julkaistaan tiedot jäsenvaltiossa toimivista tasevastaavista.

Tunniste	Nimi	Kuvaus	
		Viralliset yhteystiedot	Sen tahon yhteystiedot, joka vastaa jäsenvaltiossa toimivia tasevastaavia koskevien tietojen rekisteröinnistä ja julkaisemisesta.
I-s4	Tiedot jäsenvaltion tasevastaavista	Linkki jäsenvaltiossa julkaistuun ja päivitettävään verkkosivustoon tai asiakirjaan, joka sisältää nämä tiedot, mukaan lukien tasevastaavan nimi, tunniste (esim. eurooppalainen oikeushenkilötunnus (LEI) tai eurooppalainen tuotenumero (EAN)) ja viralliset yhteystiedot.	

Taulukko II

Toimittajan vaihtamiseen liittyvät lisäroolit ja markkinaosapuolet (täydentävät täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 liitteessä olevan taulukon II tietoja)

	Nimi	Tyyppi	Kuvaus
Roolit	Tasevastaava	Liiketoiminta	Asetuksen (EU) 2019/943 2 artiklan 14 alakohdassa määritellyn mukaisesti. Tasevastaava on markkinaosapuoli tai tämän valitsema edustaja, joka vastaa kyseisen markkinaosapuolen tasepoikkeamista sähkömarkkinoilla.
	Sähkön toimittaja tai toimittaja	Liiketoiminta	Tämän asetuksen 2 artiklan 1 alakohdassa määritellyn mukaisesti.
Muut Markkinaosapuolet ([1])	Asianomainen osapuoli	Liiketoiminta	Tämän asetuksen 2 artiklan 14 alakohdassa määritellyn mukaisesti. Kyseinen markkinaosapuoli saa tai menettää vastuun kyseisestä käyttöpaikasta toimittajanvaihtoprosessin tai sen perumisen suorana seurauksena. *Huomautus:* asianomaisia osapuolia ovat nykyinen ja uusi sähköntoimittaja, tasevastaava, mitattujen kulutustietojen hallinnoija ja verkkoon pääsyn tarjoaja.
	Oikeutettu osapuoli	Liiketoiminta	Tämän asetuksen 2 artiklan 13 alakohdassa määritellyn mukaisesti. Tälle markkinaosapuolelle olisi ilmoitettava mittauspisteen hallinnoijan tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutetun toimijan mittauspisterekisteriin tekemistä muutoksista, jotka ovat seurausta toimittajanvaihtoprosessista tai sen perumisesta. *Huomautus:* Oikeutettuja osapuolia ovat mitattujen tietojen aggregaattori, joustopalvelujen tarjoaja, uusiutuvien energialähteiden alkuperätakuiden rekisteri ja vastuualueen johtaja.

([1]) Tässä taulukossa luetellut markkinaosapuolet ovat täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 2 artiklan 6 alakohdassa määriteltyjä vaatimukset täyttäviä osapuolia, jotka tarjoavat erityistä palvelua sille käyttöpaikalle, joka on mukana taulukossa III esitettyjen menettelyjen toteuttamisessa ja johon niiden toteutus vaikuttaa. Kukin vaatimukset täyttävä osapuoli ottaa täyden vastuun sille määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Kaikkien liiketoiminnaksi luokiteltujen roolien on toimittava turvallisesti, todennetusti ja luotettavien viestintäkanavien välityksellä. Tällaisessa viestinnässä käytettäviä erityisiä todentamisvaiheita ei sinänsä täsmennetä taulukossa III esitetyissä menettelyissä, vaan niitä pidetään olennaisina ennakkoedellytyksinä. Tämä pätee sekä toimittajan vaihtamista koskevaan menettelyyn että toimittajanvaihdon perumista koskevaan menettelyyn. Esimerkiksi toimittajan vaihtamisen yhteydessä uuden toimittajan on todennettava ja validoitava loppuasiakkaan käyttöoikeudet heti, kun tämä pyytää toimittajan vaihtamista. Petosten ja identiteettivarkauksien riskin vähentämiseksi sähköntoimittajien olisi tukeuduttava ratkaisuihin, joissa käytetään vähintään kahta todentamistekijää asiakkaan henkilöllisyyden varmistamiseksi luotettavasti. Tässä yhteydessä identiteettipalvelun tarjoaja voi tarjota täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1162 mukaisia todentamispalveluja ylimääräisenä turvallisuus- ja vaatimustenmukaisuustasona.

Taulukko III

Menettelyjen edellytykset

Nro	Menettelyn nimi	Ensisijainen toimija	Edellytykset
1	Toimittajan vaihtaminen	Loppuasiakas	a) Uusi toimittaja on rekisteröity sähköntoimittajaksi. b) Uusi toimittaja on tunnistanut loppuasiakkaan. c) Uusi toimittaja on yksilöinyt asianomaisen käyttöpaikan. d) Uusi toimittaja on saanut loppuasiakkaalta luvan suorittaa valmistelutoimia; luvan voi saada luvan hallinnoijan välityksellä.
2	Toimittajanvaihdon peruminen	Loppuasiakas	e) Loppuasiakkaalla on toimitussopimus uuden toimittajan kanssa. f) Uuteen sopimukseen perustuva sähköntoimitus ei ole vielä alkanut.

Tätä asetusta sovellettaessa direktiivin (EU) 2019/944 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimittajan vaihtaminen on ymmärrettävä prosessiksi, jolla loppuasiakas vaihtaa sähköntoimittajaansa. Tässä liitteessä esitetyn viitemallin soveltamisala rajoittuu keskeisiin toimittajan vaihtamista (taulukko III.1) ja toimittajanvaihdon perumista (taulukko III.2) koskeviin menettelyihin. Vaikka toimittajan vaihtamiseen voi liittyä myös aggregaattorin vaihto direktiivin (EU) 2019/944 12 artiklan mukaisesti tai energian yhteiskäytön järjestäjän vaihto direktiivin (EU) 2024/1711 2 artiklan 5 alakohdan mukaisesti, tässä asetuksessa käsitellään ainoastaan sähköntoimittajan vaihtamista.

Kaikki tässä liitteessä tarkoitetut menettelyt edustavat nk. happy path -skenaariota. Sillä tarkoitetaan normaalia tai odotusten mukaista tilannetta, jossa kaikki edellytykset täyttyvät ja toimet etenevät sujuvasti ilman ongelmia, joita ovat esimerkiksi tietojen yhteensopimattomuus, virheet ja poikkeamat. ”Happy path” varmistaa prosessin onnistuneen toteutuksen ja halutun lopputuloksen.

Taulukossa III.1 kuvattuun toimittajan vaihtamista koskevaan menettelyyn kuuluu uuden toimittajan rekisteröinti käyttöpaikkaan toimitussopimuksessa ilmoitettuna ajankohtana. Mittauspisteen hallinnoija tai, jos jäsenvaltio on niin säätänyt, valtuutettu toimija suorittaa uuden sähköntoimittajan rekisteröinnin mittauspisterekisteriin. Rekisteröinti aloitetaan taulukossa III.1 olevassa menettelyvaiheessa 1.13 sopimuksen tekemisen jälkeen ja toteutetaan menettelyvaiheessa 1.19 esitetyn mukaisesti. Tämän jälkeen muutoksesta ilmoitetaan kaikille oikeutetuille osapuolille ja asianomaisille osapuolille. Sähköntoimittajan vaihtamista koskeva yleinen tekninen prosessi eli prosessi, jossa uusi sähköntoimittaja rekisteröidään markkinaoperaattorin mittauspisteeseen direktiivin (EU) 2019/944 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sisältää taulukossa III.1 esitetyt menettelyvaiheet 1.13–1.19, ja viimeistään vuonna 2026 se on saatettava päätökseen 24 tunnin kuluessa. Taulukon III.1 yksinkertaistettu prosessi vastaa direktiivissä (EU) 2019/944 taattua oikeutta vaihtaa sähköntoimittajaa.

On erittäin tärkeää, että tässä liitteessä esitetyt menettelyvaiheet ymmärretään niin, että niillä helpotetaan vaihtoprosessia, minimoidaan esteet ja kunnioitetaan kuluttajien valinnanvapautta. Direktiivin (EU) 2019/944 mukaisesti nykyinen toimittaja ei saa estää tai viivästyttää vaihtoa. Jos asiakkaat täyttävät sopimusehdot, heillä on oikeus vaihtaa toimittajaa tavalla, joka ei ole kustannusten, aiheutuvan vaivannäön tai keston suhteen syrjivä. Näin varmistetaan avoimuutta, kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja markkinakilpailua koskevien periaatteiden noudattaminen.

Toimittajanvaihdon perumista koskevalla menettelyllä on mahdollista perua toimittajanvaihtoa koskeva ilmoitus, joka on pantu vireille toimittajan vaihtamista koskevalla menettelyllä. Kuten taulukosta III.2 ilmenee, kyseisen menettelyn toteutus riippuu tietyssä määrin kansallisista säännöistä, joilla säännellään loppuasiakkaan oikeutta perua uusi toimitussopimus sallitussa peruuttamisajassa. Kansallisissa yhteyksissä voidaan käyttää sopimusoikeuteen perustuvaa vakiomuotoista alamenettelyä. Se on kytköksissä peruuttamisaikaan, jota sovelletaan kaikilla aloilla, myös sähköalalla, samoin kuin kaikkiin palveluihin ja tavaroihin. Näin ollen toimittajanvaihdon perumista koskevan menettelyn vaiheet on ymmärrettävä ja toteutettava noudattaen kansallisia sääntöjä ja menettelyjä, jotka koskevat sallitun peruuttamisajan soveltamista.

Yksi tärkeimmistä edellytyksistä taulukossa III.2 esitetylle toimittajanvaihdon perumista koskevalle menettelylle on se, että uuteen sopimukseen perustuva sähköntoimitus ei ole vielä alkanut. Tässä skenaariossa loppuasiakas pysyy nykyisen toimittajansa asiakkaana sen jälkeen, kun toimittajanvaihdon perumista koskeva menettely on saatu päätökseen. Jos loppuasiakas kuitenkin haluaa perua siirtymisensä uudelle toimittajalle toimituksen jo alettua, tämän on sen sijaan aloitettava toimittajan vaihtamista koskeva menettely tai muu vastaava kansallisen kuluttajansuojalainsäädännön mukainen menettely, koska tällöin uudesta toimittajasta tulee asiakkaan nykyinen toimittaja eikä toimittajanvaihdon perumista koskevaa menettelyä voida enää soveltaa.

Taulukossa II yksilöidyt ja siinä esitetyissä menettelyissä luetellut liikekumppanit ovat osapuolia, joilla on yhteys käyttöpaikkaan ja joille on ominaista niiden välitön etu (”asianomaiset osapuolet”) tai välillinen etu (”oikeutetut osapuolet”) toimittajanvaihtoprosessissa.

Menettelyssä 1 (taulukko III.1) ja menettelyssä 2 (taulukko III.2) vaihdettavat tietokohteet merkitään yksilöllisellä viitteellä taulukon III.1 ja taulukon III.2 sarakkeessa ”Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)”. Taulukossa IV luetellaan nämä tietokohteet ja annetaan niiden kuvaus.

Kaavioissa 1 ja 2 kuvataan taulukoissa III.1 ja III.2 esitetyt menettelyt ja noudatetaan Object Management Groupin liiketoimintaprosessimallia ja merkintätapaa (Business Process Model and Notation 2.0) ([1]).

Taulukko III.1

Menettely 1 – Toimittajan vaihtaminen

Menettelyn nimi		Toimittajan vaihtaminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
1.1	Loppuasiakkaan ja uuden toimittajan välinen yhteydenpito	Loppuasiakas (tai mahdollinen uusi toimittaja) ottaa yhteyttä pyytääkseen (tai toimittaakseen) tarjouksen, mikä voi johtaa uuden sähköntoimitussopimuksen tekemiseen ja nykyisen toimittajan kanssa tehdyn, voimassa olevan sopimuksen päättymiseen.	Loppuasiakas (tai uusi toimittaja)	Uusi toimittaja (tai loppuasiakas)	A

([1]) Object Management Group, Business Process Model and Notation 2.0: https://www.omg.org/spec/BPMN/2.0.2/PDF.

Menettelyn nimi		Toimittajan vaihtaminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
	1.1a Pyydetään toimittajan vaihtamista	Loppukäyttäjä käynnistää vaihdon.	Loppuasiakas	Uusi toimittaja	
	1.1b Ilmoitetaan toimittajan vaihtamisesta	Uusi toimittaja käynnistää vaihdon.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	
1.2	*[Valinnainen vaihe kansallisista järjestelyistä riippuen]* Tarkistetaan mahdolliset sopimusrajoitteet	Kansallisista säännöistä riippuen uusi toimittaja tarkistaa, onko nykyisessä toimitussopimuksessa mahdollisia sopimusrajoituksia, jotka voisivat vaikuttaa uuden toimitussopimuksen aktivointiin. *Huomautus:* Tämä tarkistusprosessi, joka käsittää vaiheet 1.2–1.4, ei saa estää tai viivästyttää vaihtoprosessia, ja siinä on kunnioitettava loppuasiakkaan oikeutta vaihtaa toimittajaa ilman perusteettomia esteitä tai syrjintää.	Uusi toimittaja	Uusi toimittaja	[ei sovelleta]
1.3	*[Ehdollinen – jos vaihe 1.2 toteutetaan]* Ratkaistaan ongelmat nykyisen toimittajan kanssa	Uusi toimittaja toimittaa – loppuasiakkaalta mahdollisesti vaaditun luvan saatuaan – tarvittavat tiedot, jotta voidaan ratkaista sopimukseen mahdollisesti liittyvät ongelmat nykyisen toimittajan kanssa uuden toimitussopimuksen aktivoimiseksi. *Huomautus:* Ongelmanratkaisuprosessi on toteutettava avoimesti, eikä se saa estää tai haitata direktiivissä (EU) 2019/944 taattua asiakkaan mahdollisuutta vaihtaa toimittajaa oikea-aikaisesti ja syrjimättömästi.	Uusi toimittaja	Nykyinen toimittaja	[ei sovelleta]

Menettelyn nimi		Toimittajan vaihtaminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
1.4	*[Ehdollinen – jos vaihe 1.2 toteutetaan]* Ilmoitetaan ongelmanratkaisuprosessin tulokset	Nykyinen toimittaja ilmoittaa uudelle toimittajalle ongelmanratkaisuprosessin tulokset. *Huomautus:* Tämä ilmoitus on puhtaasti menettelyllinen eikä se anna nykyiselle toimittajalle oikeutta estää tai viivyttää vaihtoprosessia. Näin varmistetaan, että asiakkaan oikeus vaihtaa toimittajaa säilyy ilman kohtuuttomia kustannuksia taikka kohtuutonta vaivannäköä tai kestoa.	Nykyinen toimittaja	Uusi toimittaja	[ei sovelleta]
1.5	*[Ehdollinen – jos vaihe 1.2 toteutetaan]* Ilmoitetaan loppuasiakkaalle ongelmanratkaisuprosessin tuloksista	Uusi toimittaja ilmoittaa loppuasiakkaalle ongelmanratkaisun tuloksesta. *Huomautus:* Jos tulos on kielteinen, loppuasiakas pysyy nykyisen toimittajansa asiakkaana; muussa tapauksessa edetään vaiheeseen 1.6.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	B
1.6	Validoidaan tarve saada tiedot käyttöpaikan ominaisuuksista	Uusi toimittaja päättää, tarvitaanko käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot ennakkoon. *Huomautus:* Jos vaiheita 1.7–1.10 ei sovelleta, siirrytään vaiheeseen 1.11.	Uusi toimittaja	Uusi toimittaja	[ei sovelleta]
1.7	*[Valinnainen]* Pyydetään ennakkoon käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot	Uusi toimittaja pyytää loppuasiakkaan luvalla ennakkoon käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot mittauspisteen hallinnoijalta tai valtuutetulta toimijalta.	Uusi toimittaja	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	C
1.8	*[Ehdollinen – jos vaihe 1.7 toteutetaan]* Validoidaan ennakkoon esitetty käyttöpaikan ominaisuuksia koskeva tietopyyntö	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija validoi käyttöpaikan ominaisuuksia koskevan tietopyynnön.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	[ei sovelleta]

Menettelyn nimi		Toimittajan vaihtaminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
1.9	*[Ehdollinen – jos vaihe 1.7 toteutetaan]* Ilmoitetaan käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija lähettää pyydetyt käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot uudelle toimittajalle tai antaa asianmukaisen selityksen, jos pyyntö hylätään.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Uusi toimittaja	D
1.10	*[Ehdollinen – jos vaihe 1.7 toteutetaan]* Ilmoitetaan loppuasiakkaalle käyttöpaikan validoinnin tuloksista	Uusi toimittaja ilmoittaa loppuasiakkaalle käyttöpaikan validoinnin tuloksesta.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	B
1.11	Pyydetään sopimuksen tekemistä	Uusi toimittaja kehottaa loppuasiakasta tekemään uuden sopimuksen sähkön toimittamisesta pyydettynä ajankohtana.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	O
1.12	Tehdään sopimus	Loppuasiakas tekee sopimuksen sähkön toimittamisesta pyydettynä ajankohtana.	Loppuasiakas	Uusi toimittaja	O

Tekninen vaihto: vaiheet 1.13–1.19

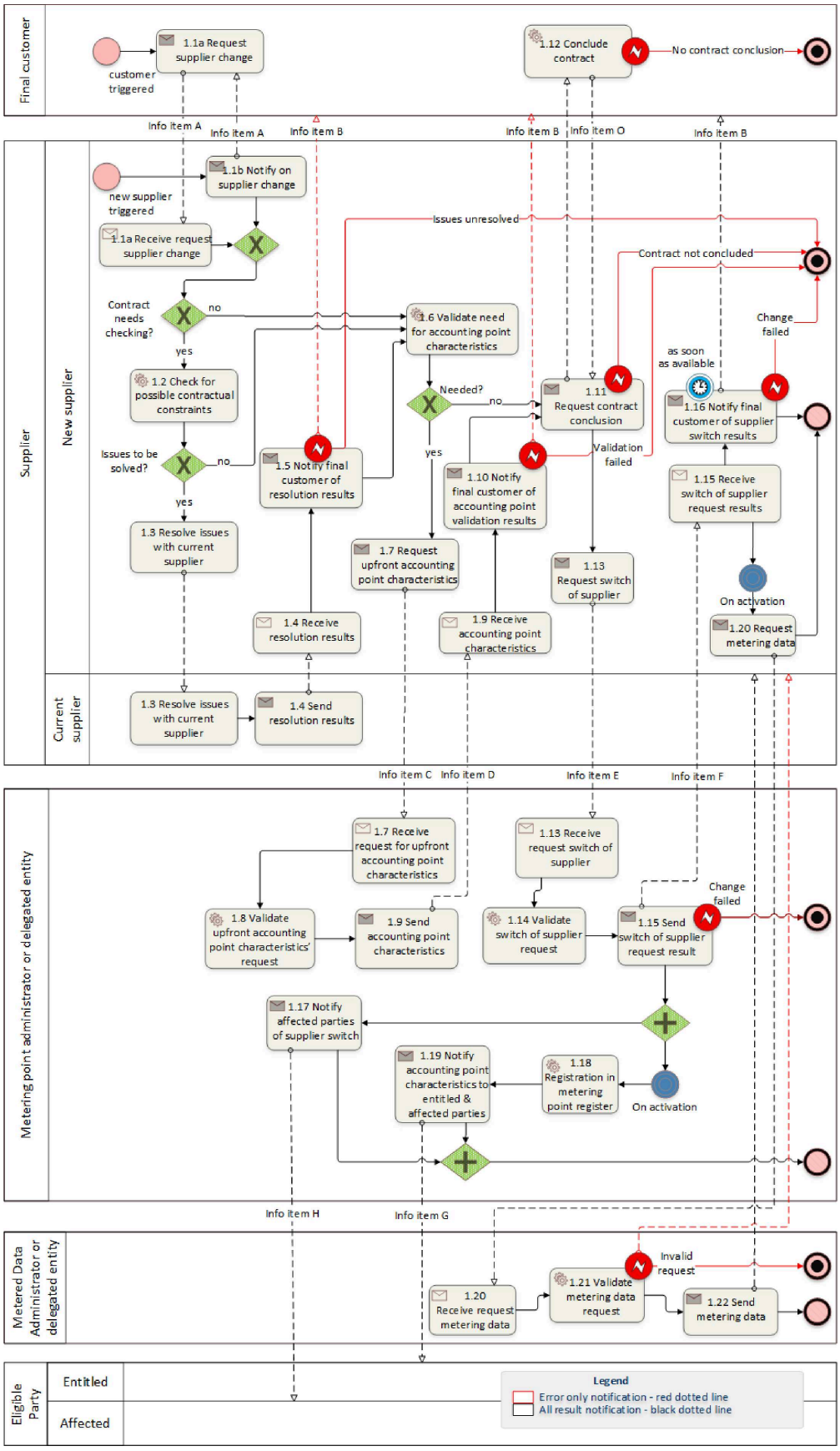
1.13	Pyydetään toimittajan vaihtamista	Uusi toimittaja esittää mittauspisteen hallinnoijalle tai valtuutetulle toimijalle rekisteröintipyynnön mittauspisterekisteriin uutena toimittajana (yhdessä tasevastaavan kanssa) asianomaisen käyttöpaikan osalta ilmoitettuna ajankohtana.	Uusi toimittaja	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	E
1.14	Validoidaan toimittajan vaihtamista koskeva pyyntö	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija validoi toimittajan vaihtamista koskevan pyynnön.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	[ei sovelleta]

Menettelyn nimi		Toimittajan vaihtaminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
1.15	Ilmoitetaan toimittajan vaihtamista koskevan pyynnön validoinnin tulokset	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija ilmoittaa uudelle toimittajalle pyydettyä toimittajanvaihtoa käyttöpaikassa koskevan validoinnin tulokset. Jos pyyntö hylätään, kielteinen vastaus perustellaan asianmukaisesti.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Uusi toimittaja	F
1.16	Ilmoitetaan loppuasiakkaalle toimittajanvaihdon tuloksista	Uusi toimittaja ilmoittaa loppuasiakkaalle toimittajanvaihdon tulokset heti, kun ne ovat saatavilla. Tämä voi tapahtua tekniselle vaihdolle varattujen 24 tunnin kuluessa, jos se on teknisesti mahdollista.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	B
1.17	Ilmoitetaan asianomaisille osapuolille toimittajanvaihdosta	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija ilmoittaa kaikille asianomaisille osapuolille välittömästi sen jälkeen, kun toimittajan vaihtoa koskeva pyyntö on validoitu onnistuneesti.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Asianomainen osapuoli	H
1.18	Rekisteröidään uusi toimittajaa mittauspisterekisteriin	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija rekisteröi uuden toimittajan (yhdessä tasevastaavan kanssa) mittauspisterekisteriin käyttöpaikan toimittajana. Merkintä tulee voimaan ilmoitettuna ajankohtana. Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija tekee myös kaikki tarvittavat päivitykset toimittajanvaihdon loppuun saattamiseksi.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	[ei sovelleta]
1.19	Ilmoitetaan käyttöpaikan ominaisuudet oikeutetuille osapuolille ja asianosaisille osapuolille	Oikeutetut osapuolet ja asianomaiset osapuolet saavat käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat ajantasaiset tiedot, jotka ovat tulosta toimittajanvaihdon rekisteröintiprosessista toimittajanvaihtopäivänä.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Oikeutettu osapuoli Asianomainen osapuoli	G

Menettelyn nimi		Toimittajan vaihtaminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
1.20	Pyydetään mittaritiedot	Nykyinen ja uusi toimittaja pyytävät mittaritiedot päivältä, jona toimittaja tosiasiallisesti vaihtuu käyttöpaikassa, jotta voidaan varmistaa täsmällinen laskutus.	Nykyinen ja uusi toimittaja	Mitattujen kulutustietojen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1162 – Liite – Taulukko IV (Vaihdettavat tiedot, tunniste – C)
1.21	Validoidaan mittaritiedot	Mitattujen kulutustietojen hallinnoija tai valtuutettu toimija validoi mittaritietoja koskevan pyynnön.	Mitattujen kulutustietojen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Mitattujen kulutustietojen hallinnoija tai valtuutettu toimija	[ei sovelleta]
1.22	Lähetetään mittaritiedot	Mitattujen kulutustietojen hallinnoija tai valtuutettu toimija lähettää pyydetyt mittaritiedot nykyiselle ja uudelle toimittajalle ja perustelee asianmukaisesti, jos pyyntö hylätään.	Mitattujen kulutustietojen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Uusi toimittaja	Täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1162 – Liite – Taulukko IV (Vaihdettavat tiedot, tunniste – E)

Kaavio 1

Menettely toimittajan vaihtamiseksi

Taulukko III.2

Menettely 2 – Toimittajanvaihdon peruminen

Menettelyn nimi		Toimittajanvaihdon peruminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
2.1	Pyydetään uuden toimitussopimuksen perumista	Loppuasiakas esittää uudelle toimittajalle pyynnön perua uusi toimitussopimus.	Loppuasiakas	Uusi toimittaja	J
2.2	Validoidaan peruuttamispyyntö	Uusi toimittaja tarkistaa, että 1) loppuasiakkaan kanssa on tehty sopimus ilmoitetun käyttöpaikan osalta; 2) peruuttamispyyntö on tehty ennen uudessa sopimuksessa ilmoitettua toimituksen alkamisajankohtaa; 3) peruminen tehdään sallitussa peruuttamisajassa.	Uusi toimittaja	Uusi toimittaja	[ei sovelleta]
2.3	(Jos vaihe 2.2 epäonnistuu) Ilmoitetaan loppuasiakkaalle validoinnin epäonnistumisesta	Jos validointi (vaihe 2.2) epäonnistuu, uusi toimittaja ilmoittaa asianmukaisesti loppuasiakkaalle epäonnistumisesta ja sen syistä ja siitä, että peruuttamispyynnön käsittely on lopetettu.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	B
2.4	Validoidaan uuden toimittajan rekisteröinti käyttöpaikkaan	Uusi toimittaja validoi toimittajanvaihtoa koskevan pyynnön rekisteröinnin mittauspisterekisteriin uuden sopimuksen mukaisesti.	Uusi toimittaja	Uusi toimittaja	[ei sovelleta]
2.5	Pyydetään peruuttamaan uuden sopimuksen kirjaaminen mittauspisterekisteriin	Uusi toimittaja esittää mittauspisteen hallinnoijalle tai valtuutetulle toimijalle pyynnön perua mittauspisterekisterissä vireillä oleva toimittajanvaihto uuden toimitussopimuksen perumisen vuoksi.	Uusi toimittaja	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	K

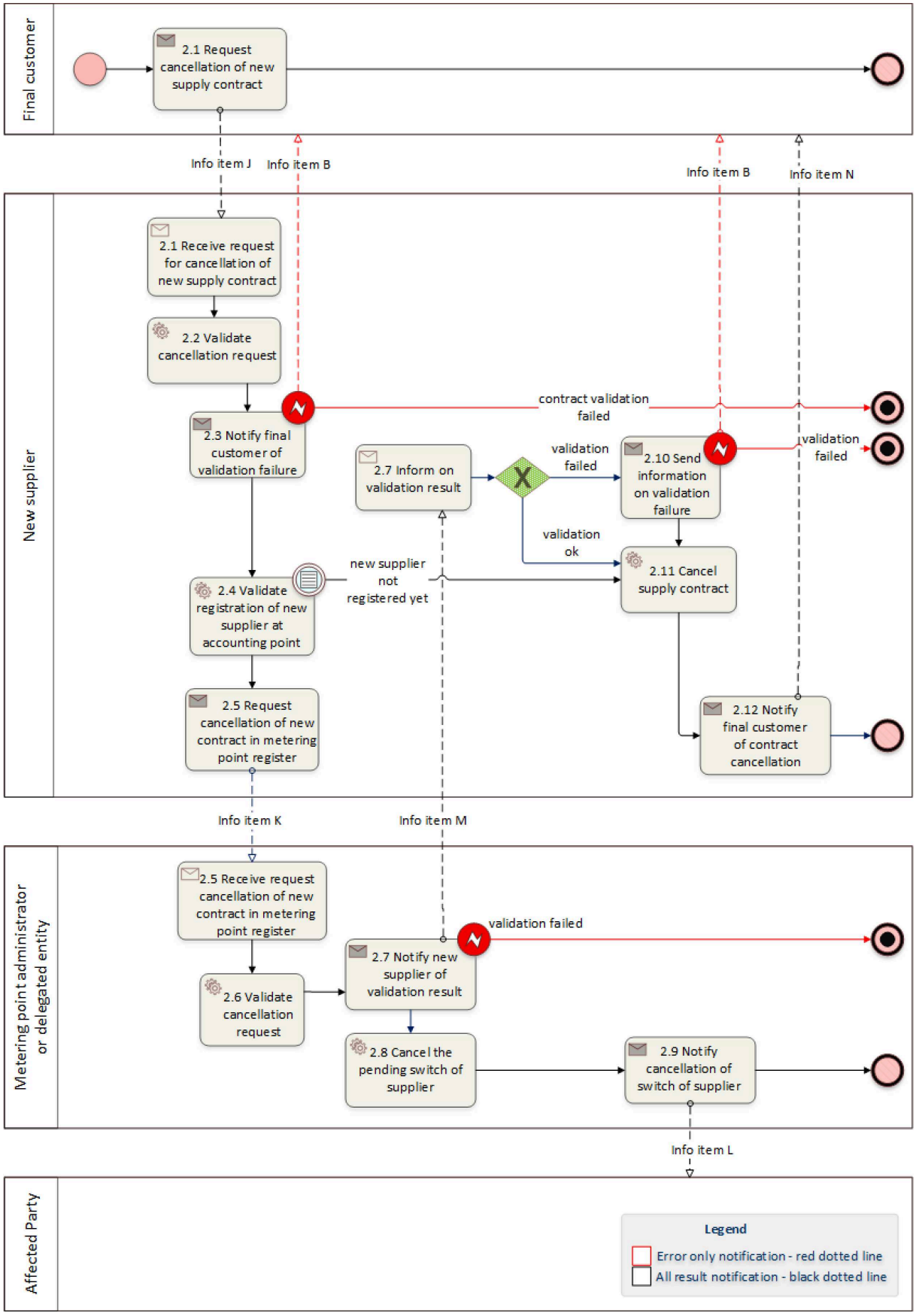
Menettelyn nimi		Toimittajanvaihdon peruminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
2.6	Validoidaan peruuttamispyyntö	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija tarkistaa, onko uusi toimittaja rekisteröity toimituksen osalta käyttöpaikassa uuden sopimuksen peruuttamispyynnössä ilmoitettuna alkamisajankohtana (pyyntö esitetty vaiheen 2.5 mukaisesti).	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	[ei sovelleta]
2.7	Ilmoitetaan validoinnin tulos uudelle toimittajalle ([1])	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija ilmoittaa uudelle toimittajalle validoinnin tuloksen. Jos pyyntö hylätään, kielteinen vastaus perustellaan asianmukaisesti.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Uusi toimittaja	M
2.8	Perutaan vireillä oleva toimittajanvaihto	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija peruu vireillä olevaa toimittajanvaihtoa koskevan rekisteröinnin. *Huomautus:* loppuasiakas pysyy nykyisen (eli vaihtoa edeltävän) toimittajansa asiakkaana.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	[ei sovelleta]
2.9	Ilmoitetaan asianomaisille osapuolille toimittajanvaihdon perumisesta	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija ilmoittaa asianomaisille osapuolille toimittajanvaihdon perumisesta.	Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija	Asianomaiset osapuolet	L
2.10	Lähetetään loppuasiakkaalle tieto validoinnin epäonnistumisesta	Jos validointi epäonnistuu, uusi toimittaja ilmoittaa asiasta loppuasiakkaalle antaen asianmukaisen selityksen epäonnistumisesta.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	B
2.11	Perutaan toimitussopimus	Uusi toimittaja peruu loppuasiakkaan kanssa tehdyn toimitussopimuksen.	Uusi toimittaja	Uusi toimittaja	[ei sovelleta]

Menettelyn nimi		Toimittajanvaihdon peruminen			
Vaiheen nro	Vaihe	Vaiheen kuvaus	Tietojen tuottaja	Tietojen vastaanottaja	Vaihdettavat tiedot (tunnisteet)
2.12	Ilmoitetaan loppuasiakkaalle sopimuksen perumisesta	Uusi toimittaja ilmoittaa loppuasiakkaalle, että uusi toimitussopimus on peruttu. *Huomautus:* loppuasiakas pysyy nykyisen (eli vaihtoa edeltävän) toimittajansa asiakkaana.	Uusi toimittaja	Loppuasiakas	N

([1]) Jos validointi epäonnistuu, sovelletaan vaiheiden 2.7 ja 2.10 järjestystä. Mittauspisteen hallinnoija tai valtuutettu toimija ilmoittaa uudelle toimittajalle validoinnin epäonnistumisesta. Uusi toimittaja ilmoittaa edelleen loppuasiakkaalle kaaviossa 2 esitetyn mukaisesti (punainen katkoviiva).

Kaavio 2

Menettely toimittajanvaihdon perumiseksi

Taulukko IV

Vaihdettavat tietokohteet

Vaihdettavat tiedot, tunniste	Tietojen nimi	Vaihdettavien tietojen kuvaus		Huomautukset
A	Loppuasiakkaan ja uuden toimittajan välinen yhteydenpito	Käyttöpaikan tunniste	Käyttöpaikan tunnistamiseksi tarvittavat tiedot.	
		Loppuasiakas	Tiedot, joiden avulla loppuasiakas voidaan tunnistaa, ja henkilöllisyyden todentamiseen käytettävät tiedot.	
		Pyydetty alkamisajankohta	Loppuasiakkaan pyytämä toimituksen alkamisajankohta.	
B	Validoinnin tuloksesta asiakkaalle ilmoittaminen	Validoinnin tulos	Tiedot validointivaiheen tuloksesta.	
C	Pyydetään ennakkoon käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot	Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jonka osalta toimittajanvaihtoa pyydetään.	
		Pyynnön esittäneen osapuolen tunniste	Pyynnön esittäneen sen osapuolen (= uuden toimittajan) yksilöllinen tunniste, joka aikoo toimittaa sähköä käyttöpaikassa.	
		Pyynnön syy	Koodi, joka ilmaisee pyynnön syyn (= toimittajanvaihto).	Asiaankuuluvien tietokohteiden tiettyjen attribuuttien koodeja ei määritellä tässä asetuksessa. Ne täsmennetään vastaavissa liiketoiminnan standardointiasiakirjoissa.

Vaihdettavat tiedot, tunniste	Tietojen nimi	Vaihdettavien tietojen kuvaus		Huomautukset
D	Toimitetaan ennakkoon käyttöpaikan ominaisuuksia koskevat tiedot ([1])	Alkamisajankohta	Ajankohta, jona näiden tietojen sisältö tulee tai tuli voimaan.	Määritellään vain vähimmäisattribuutit; tämän tietokohteen tarkempi määrittely voidaan tehdä osana kansallista täytäntöönpanoa.
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jota pyyntö koskee.	
		Tuleva toimittaja ([2])	Ilmoittaa, onko käyttöpaikan osalta tehty sopimus tulevasta toimittajasta. (Elementti on Boolen muuttuja – kyllä tai ei).	
		Toimituksen alkamisajankohta tulevaisuudessa	Tulevan toimituksen alkamisajankohta.	
E	Toimittajan vaihtamista koskeva pyyntö	Alkamisajankohta	Ajankohta, josta uusi toimittaja pyytää saada ottaa käyttöpaikassa tapahtuvan sähköntoimituksen vastuulleen.	Tämän ajankohdan on oltava tulevaisuudessa.
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jota pyyntö koskee.	
		Uuden toimittajan tunniste	Pyynnön esittäneen toimittajan yksilöllinen tunniste.	
		Uuden tasevastaavan tunniste (valinnainen)	Uuden toimittajan pyytämä käyttöpaikan tasevastaavan yksilöllinen tunniste.	Näiden tietojen vaihto on vapaaehtoista, eikä sitä vaadita, jos tiedot sisältyvät jo kansalliseen tiedonvaihtomalliin.
		Loppuasiakas	Tiedot loppuasiakkaan tunnistamiseksi.	

Vaihdettavat tiedot, tunniste	Tietojen nimi	Vaihdettavien tietojen kuvaus		Huomautukset
F	Toimittajanvaihdon tulokset	Hylkäämisen syy	{jos hylätty} Koodi, joka ilmaisee syyn/syyt pyydetyn toimittajanvaihdon hylkäämiselle.	Asiaankuuluvien tietokohteiden tiettyjen attribuuttien koodeja ei määritellä tässä asetuksessa. Ne täsmennetään vastaavissa liiketoiminnan standardointiasiakirjoissa.
G	Käyttöpaikan ominaisuuksista ilmoittaminen oikeutetuille osapuolille ja asianosaisille osapuolille	Alkamisajankohta	Ajankohta, josta alkaen uusi toimittaja ja tasevastaava omaksuvat roolinsa (eli aloittavat toimituksen tai ottavat tasevastuun) käyttöpaikan osalta.	Määritellään vain vähimmäisattribuutit; tämän tietokohteen tarkempi määrittely voidaan tehdä osana kansallista täytäntöönpanoa.
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jonka osalta toimittajanvaihto on vahvistettu.	
		Toimittajan tunniste	Sen toimittajan yksilöllinen tunniste, joka toimittaa sähköä käyttöpaikassa alkamisajankohdasta lukien.	
		Tasevastaavan tunniste	Sen tasevastaavan yksilöllinen tunniste, jolla on tasevastuu käyttöpaikassa alkamisajankohdasta lukien.	

Vaihdettavat tiedot, tunniste	Tietojen nimi	Vaihdettavien tietojen kuvaus		Huomautukset
H	Ilmoitus toimittajanvaihdosta asianomaiselle osapuolelle	Vaihdon ajankohta	Ajankohta, jona nykyinen asianomainen osapuoli luopuu toimitus- tai tasevastuusta (LOSS) käyttöpaikan osalta tai uusi asianomainen osapuoli ottaa vastuun (GAIN) käyttöpaikan osalta.	Tästä tietokohteesta on olemassa kaksi versiota (LOSS/GAIN), jotka perustuvat vastaanottavan osapuolen rooliin (nykyinen/uusi asianomainen osapuoli).
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jonka osalta on ilmoitettu toimittajanvaihdosta.	
J	Sopimuksen perumista koskeva pyyntö	Ei määritelty, vapaamuotoinen		
K	Pyyntö toimittajanvaihdon perumiseksi mittauspisterekisterissä	Alkamisajankohta	Ajankohta, jona uuden toimittajan oli määrä ottaa vastuu sähköntoimituksesta käyttöpaikassa.	Tämän ajankohdan on oltava tulevaisuudessa.
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jota toimittajanvaihtopyyntö koskee.	
		Uuden toimittajan tunniste	Pyynnön esittäneen toimittajan yksilöllinen tunniste.	
L	Ilmoitus asianomaisille osapuolille toimittajanvaihdon perumisesta mittauspisterekisterissä	Alkamisajankohta	Ajankohta, jona uuden toimittajan oli määrä ottaa vastuu sähkön toimituksesta käyttöpaikassa.	
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jonka osalta on ilmoitettu toimittajanvaihdosta.	

Vaihdettavat tiedot, tunniste	Tietojen nimi	Vaihdettavien tietojen kuvaus		Huomautukset
M	Peruuttamisilmoitus toimittajalle	Alkamisajankohta	Ajankohta, jona uuden toimittajan oli määrä ottaa vastuu sähkön toimituksesta käyttöpaikassa.	Tämän ajankohdan on oltava tulevaisuudessa.
		Käyttöpaikan tunniste	Sen käyttöpaikan yksilöllinen tunniste, jota toimittajanvaihtopyyntö koskee.	
		Uuden toimittajan tunniste	Pyynnön esittäneen toimittajan yksilöllinen tunniste.	
		Uuden tasevastaavan tunniste (valinnainen)	Uuden toimittajan pyytämä käyttöpaikan tasevastaavan yksilöllinen tunniste.	Näiden tietojen vaihto on vapaaehtoista, eikä sitä vaadita, jos tiedot sisältyvät jo kansalliseen tiedonvaihtomalliin.
N	Toimittajanvaihdon perumista koskeva ilmoitus loppuasiakkaalle	Ei määritelty, vapaamuotoinen		
O	Sopimuksen vahvistaminen	Ei määritelty, vapaamuotoinen		

([1]) Tämän tietokohteen tarkoituksena on tarjota – asiaankuuluvalla luvalla – täydentäviä tietoja käyttöpaikan ominaisuuksista, jotta sähköntoimittaja voi tarjota loppuasiakkaalle räätälöityjä ehdotuksia toimitussopimukseksi.

([2]) Toimittaja voidaan esimerkiksi rekisteröidä tulevaksi ajanjaksoksi, kuten seuraavaksi vuodeksi, kun taas uusi toimittaja voi loppuasiakkaan pyynnöstä pyytää vaihtoa kyseisen ajanjakson alkuun asti. Tällöin uudelle toimittajalle ilmoitetaan tällä tietokohteella, että tuleva toimittaja on jo rekisteröity seuraavana vuonna alkavalle ajanjaksolle.